Op reis door Afrika, Azië en Zuid-Amerika

De kleine kampioenen van Monique Velzeboer

Tekst: Rob Bartlema
Foto's: Monique Velzeboer

In 1988 won shorttrackster Monique Velzeboer drie medailles op de Olympische Winterspelen. Enkele jaren later maakte een trainingsongeval een abrupt einde aan haar sportcarrière. Monique raakte gehandicapt, maar revalideerde wilskrachtig en krabbelde op uit het dal. Tegenwoordig is ze een gerespecteerd fotografe. Samen met jeugdvriendin Erma Rotteveel reist Monique voor het Liliane Fonds naar ontwikkelingslanden om kinderen met een handicap *op de kaart* te zetten, letterlijk en figuurlijk.

Maria (11) Een gewoon weeshuis wilde haar niet opnemen, omdat ze zo onrustig was. Twee jaar geleden kwam ze via het Liliane Fonds bij dokter Mary Luz terecht. Ze is te klein voor haar leeftijd, maar zeker niet dom. Maria kan lezen en schrijven en wordt al een stuk rustiger. Soms slaat ze nog met haar hoofd tegen de muur. Haar moeder is psychiatrisch patiënte en woont in Lima. Maria houdt van dansen en is enthousiast over elk verzetje. Ze wilde graag met een duif op de foto. Eén duif? Er waren maar liefst twintig witte duiven nodig voor dit portret!

Sheetal (7) en Akash (10) In Indiase visserskleren. Sheetal draagt de lotusbloem, Akash de tulp. De lotus symboliseert de goddelijke geboorte en zuiverheid. Akash heeft het zgn.droom van Boven. Hij is dol op aandacht. Doet zijn moeder boodschappen met hem, dan roept hij tegen iedereen: "Dit is mijn moeder!" Zijn therapiejuf laat hem veel schilderen. Sheetal loopt slecht en heeft evenwichtsstoornissen. Ze krijgt spraakles en fysio. Haar ouders lieten haar in de steek; ze woont bij haar lieve opa (65). Akash vindt Sheetal vreselijk lief en toont dat, als altijd, uitbundig.

Ze zijn razend populair, de foto's van de ***Monique Velzeboer Foundation*** ten bate van het Liliane Fonds. Het gaat dan ook om portretten van stralende kinderen, genietend van dat ene bijzondere moment van speciale aandacht. Trots poseren ze met een 'happy face' voor de blanke fotografe die, net als zij, ook 'iets heeft'. Want zij zit in een rolstoel. Wie de foto's bekijkt, ziet allereerst een bijzonder kind en niet die handicap. En dat is exact wat Monique en art director Erma Rotteveel beogen. Monique vertelt: "Wanneer ik op reis ben, word ik gegrepen door deze kinderen. Ze hebben het vaak zo moeilijk. In niet-westerse landen krijgen kinderen met een handicap vaak niet de kans zich te ontwikkelen tot volwassenen met een eigen, volwaardige plek in de maatschappij. Armoede speelt een belangrijke rol, geen toegang tot medische of psychische zorg, ouders die niet weten wat ze met hun kind aan moeten. Als deze kinderen geluk hebben, kruist het Liliane Fonds hun pad. De lokale contactpersonen van het fonds zoeken deze kinderen op en proberen hen te helpen, zowel in fysiek als sociaal opzicht."

SCHAAMTE

Soms proberen ouders of andere familieleden in ontwikkelingslanden deze kinderen uit schaamte voor alles en iedereen te verbergen. Het komt voor dat ze dan zo maar ergens op de grond in een hoekje liggen of in een geitenhok zijn gestopt.
Monique: "Eenmaal opgespoord krijgen de kinderen revalidatie, scholing, er zijn integratieprogramma's, zodat ze met andere kinderen leren omgaan en spelen. En die andere kinderen met hen natuurlijk. Ik weet uit eigen ervaring hoe belangrijk revalidatie is en wat je bijvoorbeeld met goede fysiotherapie kunt bereiken. Het Liliane Fonds zorgt al ruim dertig jaar voor kleinschalige, directe en persoonsgerichte hulp voor kinderen met een handicap in de allerarmste landen van de wereld. Want zo'n kind daar, is natuurlijk even waardevol als ieder ander mensenkind."

INSPIRATIE

Monique en Erma, die eigenaresse is van ontwerpbureau Windkracht 10 in Rijpwetering, zien hun ***Monique Velzeboer Foundation*** als een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
Erma: "Wij hebben onze krachten gebundeld om zo iets bijzonders te kunnen doen voor het Liliane Fonds. Hopelijk inspireert onze Foundation ook anderen die net iets meer willen doen met hun talent, ervaring of invloed. Het geeft je een goed gevoel een deel van je tijd ten dienste te stellen van een organisatie, waarvan je weet dat die fantastisch werk verricht. Monique en ik zijn >

Koin (13) Zijn vader schaamde zich zó voor de handicap van zijn zoon dat hij hem bij Daniël, de Liliane Fonds-medewerker, weghaalde om Koin thuis voor iedereen te verbergen. Een oom die dat niet kon verdragen, bracht Koin gelukkig terug bij Daniël, die besloot eens goed te gaan praten met de vader. "Voor een zoon die niet kan lopen hoef je je niet te schamen, die moet je helpen. En dan kunnen er wonderen gebeuren, weet Daniël, zelf ooit poliopatiënt. Nu krijgt Koin alle kansen die hij verdient. Daniël werkt hard met hem, zijn vader zal nog opkijken!